

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา

๑. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับประเทศออสเตรเลีย

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไทยมายังออสเตรเลีย (ล้านบาท)

รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				% การเปลี่ยนแปลง	
	มิ.ย. 2560	มิ.ย. 2561	ม.ค.-มิ.ย. 2560	ม.ค.-มิ.ย. 2561	มิ.ย. 60/61	ม.ค.-มิ.ย. 60/61
	1. ปลาทูน่าบรรจุกระป๋อง	526.84	563.17	3,379.35	3,194.68	6.90
2. ผลิตภัณฑ์ประมงอื่นๆ	316.22	263.03	1,900.73	1,481.46	-16.82	-22.06
3. อาหารสัตว์	177.16	186.64	1,049.30	1,178.71	5.35	12.33
4. กุ้งดิบแช่เย็น/แช่แข็ง	97.37	180.85	324.01	683.42	85.73	110.93
5. ข้าว	167.67	173.85	879.99	984.77	3.69	11.91
6. ผลไม้สด	12.79	14.43	49.07	47.54	12.78	-3.11
7. ยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์	0.76	2.42	2.77	3.95	216.84	42.24
8. สินค้าเกษตรอื่นๆ	1,100.33	995.65	6,126.45	5,636.27	-9.51	-8.00
รวมสินค้าเกษตรทั้งหมด	2,399.15	2,380.03	13,711.67	13,210.81	-0.80	-3.65

๒. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

- สินค้าเกษตรและอาหารกลุ่มที่ออสเตรเลียนำเข้าจากไทยสูงสุดคือ กลุ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์ประมง โดยในช่วงครึ่งปีแรก (ม.ค.-มิ.ย.) ของปี ๒๕๖๑ มีมูลค่าการนำเข้ารวมกัน ๕,๓๕๙.๕๖ ล้านบาท แต่มีมูลค่าลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๔.๓๖ สินค้าเกษตรกลุ่มอาหารสัตว์ ข้าว ยางธรรมชาติและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งปีแรกของปี ๒๕๖๑ โดยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๑๒๙.๔๑, ๑๐๔.๗๘ และ ๑.๑๘ ล้านบาทตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรทั้งหมดจากไทยมายังออสเตรเลียมีมูลค่าลดลง ๕๐๐.๘๖ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๓.๖๕ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า
- ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ มูลค่าการนำเข้ากุ้งดิบแช่เย็น/แช่แข็งยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๘๓.๔๘ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๓ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันกับปีก่อนหน้า ในทางกลับกัน ผลิตภัณฑ์ประมงอื่นๆ กลับมีมูลค่าการนำเข้าที่ลดลง ๕๓.๑๙ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๑๖.๘๒ ในช่วงเดือนเดียวกัน โดยสินค้ากุ้งต้มแช่เย็นแช่แข็ง (HS Code:16052100) มูลค่าการนำเข้าลดลงมากที่สุด

๓. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

๓.๑ สินค้าไทยถูกปฏิเสธการนำเข้า ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ มีสินค้าถูกปฏิเสธการนำเข้าจำนวน ๑ รายการ ได้แก่

- เครื่องดื่มชูกำลัง (Caffeinated Drink) ผลิตโดยบริษัทผู้ผลิตรายหนึ่ง ถูกตรวจพบคาเฟอีนในปริมาณ ๓๓๓ มิลลิกรัม/ลิตร ซึ่งตามมาตรฐาน FSC ๒.๖.๔ Formulated Caffeinated Beverages กำหนดให้บรรจุคาเฟอีนได้ในปริมาณไม่ต่ำกว่า ๑๔๕ มิลลิกรัม/ลิตร และไม่เกิน ๓๒๐ มิลลิกรัม/ลิตร โดยสินค้าเดียวกันที่มีการนำเข้าจากผู้ผลิตดังกล่าวจะต้องถูกตรวจสอบทุกรุ่น จนกว่าจะพบว่าปฏิบัติตามมาตรฐาน ได้แจ้งให้กระทรวงฯ และ มกอช. รับทราบเพื่อแจ้งผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องทราบแล้ว

๓.๒ การระงับการส่งออกกุ้งดิบ

- จากการที่กระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำออสเตรเลียตรวจพบเชื้อไวรัส WSSV ในกุ้งดิบแช่แข็งที่ผลิตและส่งออกโดยบริษัทผู้ผลิตรายหนึ่ง จำนวน ๖ ตู กรมประมงจึงระงับการส่งออกกุ้งดิบของบริษัทฯ มายังออสเตรเลีย และได้มีการหารือทาง VDO Conference ระหว่างกรมประมงและกระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑ โดยกรมประมงได้ชี้แจงผลการสืบหาสาเหตุ มาตรการของกรมฯ และแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องของบริษัทฯ ฝ่ายออสเตรเลียแสดงความพึงพอใจ และแจ้งว่าการยกเลิกการระงับการส่งออกขึ้นอยู่กับการพิจารณาของกรมประมงและขอให้แจ้งฝ่ายออสเตรเลียทราบเมื่อมีการยกเลิกการระงับการส่งออกแล้ว

ข้อคิดเห็น/แนวทางการแก้ไขปัญหา

- กรมประมงและบริษัทผู้ผลิตที่ถูกระงับการนำเข้าเป็นการชั่วคราว ควรเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยในประเด็นการพิจารณายกเลิกการระงับการนำเข้าสินค้ากุ้งดิบแช่เยือกแข็งมายังออสเตรเลียเป็นการชั่วคราวให้เป็นดุลยพินิจของกรมประมง ภายหลังจากที่บริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาตามมาตรการที่เสนอแก่กรมประมงเรียบร้อยแล้ว

๔. กฎระเบียบการนำเข้า

- วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ กระทรวงเกษตรฯ ออกประกาศอาหารนำเข้า เรื่องการควบคุม ณ ด่านนำเข้าเกี่ยวกับการใช้ก๊าซ

คาร์บอนมอนอกไซด์ในปลาทูน่า โดยจะเริ่มประกาศใช้อย่างเป็นทางการในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฯ จะดำเนินการตรวจสอบและตรวจวิเคราะห์ปลาทูน่านำเข้า โดยใช้แผนการตรวจวิเคราะห์อาหารนำเข้าที่อัตราการตรวจสอบร้อยละ ๕ สินค้าที่มีการปิดฉลากระบุว่าได้ผ่านการใช้ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ทั้งทางตรงและทางอ้อม จะต้องได้รับการตรวจหาก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ หากตรวจพบเกินกว่า ๒๐๐ µg/kg สินค้าจะไม่ได้รับอนุญาตการนำเข้า สำหรับสินค้าที่ผ่านการรมควันต้องมีการปิดฉลากให้ชัดเจนจึงจะได้รับการอนุญาตนำเข้า และสุดท้ายสินค้าที่ผ่านการใช้ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์โดยตรง (เช่น การฉีดก๊าซ) จะไม่อนุญาตให้มีการนำเข้า

- เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ กระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย ออกประกาศเงื่อนไขการนำเข้าฉบับใหม่สำหรับสินค้ากุ้งแช่แข็งและคลุกเกล็ดขนมปัง โดยสินค้ากุ้งนำเข้าในกลุ่มดังกล่าวที่มาถึงยังออสเตรเลียตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑ จะต้องได้รับใบรับรองสุขอนามัยจากหน่วยงานรับผิดชอบของประเทศผู้ส่งออก เพื่อยืนยันว่าสินค้ากุ้งดังกล่าวได้ผ่านขั้นตอนการปรุงสุก (par-cooking) หลังการเคลือบเพื่อให้สิ่งเคลือบแข็งตัวและเกาะติดกับกุ้ง หากสินค้าไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการนำเข้าฉบับใหม่นี้ สินค้ากุ้งนั้นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการนำเข้ากุ้งดิบแทน โดยจะต้องได้รับการตรวจวิเคราะห์โรคไวรัสตัวแดงดวงขาวและไวรัสหัวเหลือง สายพันธุ์ ๑ ทั้งก่อนการส่งออกจากประเทศต้นทางและเมื่อมาถึงยังออสเตรเลีย สินค้าที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดจะต้องถูกส่งกลับ ทำลาย หรือนำไปแปรรูป (เช่น การต้ม)

๕. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์

- สถานการณ์การติดเชื้อ Mycoplasma bovis ในฝูงโคนิวซีแลนด์ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ พบฟาร์มติดเชื้อเพิ่มอีก ๒ แห่ง ในเขต Canterbury และ Hawke's bay ซึ่งคาดว่าเกิดจากการเคลื่อนย้ายสัตว์ระหว่างฟาร์ม ส่งผลให้พบฟาร์มติดเชื้อทั้งสิ้น ๔๒ แห่ง ล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รัฐบาลนิวซีแลนด์ประกาศอนุญาตฟาร์มทั้งสิ้น ๓ แห่งให้สามารถดำเนินกิจการใหม่ได้ ส่งผลให้มีจำนวนฟาร์มติดเชื้อทั้งสิ้น ๓๙ แห่ง ขณะนี้รัฐบาลเริ่มกระตุ้นให้มีการส่งลูกวัวในฟาร์มที่ติดเชื้อเพื่อเข้ากระบวนการกำจัดเชื้อตามประกาศรัฐบาล และจะเริ่มการตรวจวิเคราะห์เชื้อในน้ำนมวัวทุกฟาร์มทั่วประเทศ เป็นรอบที่ ๒ คาดว่าจะเริ่มเก็บตัวอย่างในปลายเดือนกรกฎาคมนี้ โดยใช้เวลาในการเก็บตัวอย่างทั้งสิ้น ๔ สัปดาห์ นอกจากนี้ รัฐบาลแนะนำให้เกษตรกรตรวจสอบ RFID's เมื่อจะดำเนินการซื้อวัวใหม่ เพื่อตรวจสอบแหล่งกำเนิดและสุขภาพสัตว์ อีกทั้งตรวจสอบน้ำนมที่นำมาใช้เลี้ยงวัว เพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อวัวต่อไป

๖. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร

- การส่งออกสินค้ากุ้งดิบจากไทยมายังออสเตรเลียคาดว่าจะมีปริมาณลดลงเล็กน้อย เนื่องจากขณะนี้กรมประมงได้รับการส่งออกสินค้ากุ้งดิบจากบริษัทผู้ผลิตรายหนึ่งเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะแก้ไขปัญหาการตรวจพบเชื้อไวรัสตัวแดงดวงขาวได้
- สินค้าข้าวและอาหารแปรรูปมีแนวโน้มการนำเข้าดี โดยมีปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

๗. เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- เมื่อวันที่ ๑๖ - ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ สปช. แคนเบอร์รา ประสานเชิญและสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปจัดการการฝึกอบรมการวิเคราะห์โรคสัตว์น้ำของผู้เชี่ยวชาญ (Dr. Peter Mohr) จากหน่วยงาน Australian Animal Health Laboratory, CSIRO ให้แก่เจ้าหน้าที่กรมประมงในประเทศไทย โดยได้ฝึกอบรมการวิเคราะห์ โรคตัวแดงดวงขาว (WSSV) และโรคหัวเหลือง (YHV) ในกุ้งด้วยวิธี Real-time PCR เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการของกรมประมง และแก้ไขปัญหาการวิเคราะห์และแปรผลจากเครื่องมือวิเคราะห์ระหว่างห้องปฏิบัติการไทยและออสเตรเลียที่ไม่ถูกต้องตรงกัน เป็นการลดและขจัดปัญหาการปฏิเสธสินค้ากุ้งดิบจากไทย
- เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ สปช. แคนเบอร์รา ร่วมประชุม VDO Conference ระหว่างกรมวิชาการเกษตรและกระทรวงเกษตรและทรัพยากรน้ำออสเตรเลีย โดยมีรองอธิบดีกรมวิชาการเกษตรเป็นประธานการประชุมฝ่ายไทย ทั้งนี้ ฝ่ายออสเตรเลียต้องการติดตามการพิจารณาอนุญาตนำเข้าอะโวคาโดออสเตรเลียโดยกรมวิชาการเกษตร โดยเฉพาะประเด็นระยะเวลาการเก็บรักษาก่อนการบรรจุในภาชนะบรรจุ ฝ่ายไทยได้ผ่อนผันเวลาให้โดยเพิ่มเป็น ๔๘ ชั่วโมงหลังการเก็บเกี่ยว แต่ยังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงระหว่างกันได้เนื่องจากออสเตรเลียต้องการ ๗๒ ชั่วโมง ฝ่ายออสเตรเลียจะจัดส่งหนังสือชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมพร้อมหลักฐานผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเสนอกรมวิชาการเกษตรต่อไป
- เมื่อวันที่ ๒๔ - ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ สปช. แคนเบอร์รา ประสานเชิญและสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้กับผู้เชี่ยวชาญด้านการประมงจากหน่วยงาน Fisheries Management and Science, Victorian Fisheries Authority รัฐวิคตอเรีย จำนวน ๒ คน เพื่อไปให้คำแนะนำด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเขนหนาว เช่น Trout และ Sturgeon รวมทั้งหารือแนวทางดำเนินกิจกรรม/โครงการความร่วมมือในอนาคต ณ หน่วยงานวิจัยประมงพื้นที่สูงของมูลนิธิโครงการหลวง จังหวัดเชียงใหม่